

سیاست های آموزش به بیمار

آموزش به بیمار فرآیندی بسیار حائز اهمیت است که فرصت‌های یادگیری در ارتباط با بیماری و مراقبت از خود را برای بیمار و خانواده وی فراهم می‌کند. از آنجایی که پرستاران دسترسی بیشتری به بیمار و خانواده وی دارند و زمان زیادی را صرف مراقبت از بیمار می‌کنند، یکی از نقش‌های کلیدی پرستار در افزایش کیفیت خدمات بهداشتی درمانی، آموزش به بیمار می‌باشد که از ابعاد مهم مراقبت‌های پرستاری به شمار می‌رود.

آموزش به بیمار برای بیمار، خانواده و همچنین برای بیمارستان و کارکنان نتایج مثبتی به همراه دارد از جمله:

- ✓ کاهش اضطراب و افزایش رضایتمندی بیمار
- ✓ کسب اطلاعات در مورد وضعیت سلامت خود
- ✓ افزایش توانایی تصمیم‌گیری بیمار و مشارکت در برنامه درمان
- ✓ ارتقاء مهارت خودمراقبتی در بیمار
- ✓ تطابق فرد با بیماری مربوطه
- ✓ کاهش هزینه‌های درمان بیماری
- ✓ افزایش اثربخشی مراقبت‌های ارائه شده از بیمار
- ✓ افزایش استقلال و عدم وابستگی بیمار

سیاست های آموزش به بیمار

- ✓ کاهش مدت بستری بیمار
- ✓ کاهش بروز عوارض بیماری
- ✓ کاهش بستری مجدد بیماران
- ✓ حفظ و ارتقاء سلامتی بیمار و به دنبال آن ارتقاء سطح سلامت جامعه
- ✓ افزایش مشارکت بیمار و خانواده در ارائه مراقبت‌ها و کسب رضایت در مواقع لزوم

بدین منظور سیاست‌های آموزش به بیمار بیمارستان آموزشی درمانی نهم‌دی در راستای اجرای استانداردهای اعتباربخشی ملی بیمارستان‌ها و به منظور ارتقاء سطح کیفی مراقبت‌ها و خودمراقبتی بیماران به شرح ذیل می‌باشد:

اهداف کلی:

۱	**مدیریت آموزش به بیمار، همراهیان و مراجعین در بیمارستان**
۲	**ارائه آموزش‌های اثربخش به منظور ارتقاء سطح خودمراقبتی بیماران**
۳	**مشارکت در ارتقاء سطح سلامت کارکنان و جامعه**

روش های آموزش به بیمار:

- ✓ **آموزش چهره به چهره**
- ✓ **رسانه های آموزشی:** ارائه پمفلت های آموزشی، تهیه فیلم های آموزشی، بارگذاری فایل های آموزشی در سایت بیمارستان.

❖ برنامه‌ریزی و مدیریت برنامه‌های آموزش به بیمار در بیمارستان

فعالیت ها:

۱- تعیین سوپروایزر آموزش سلامت توسط مدیر خدمات پرستاری و با ابلاغ رئیس بیمارستان.

۲- تعیین رابط آموزش به بیمار در هر یک از بخش‌های بالینی با هماهنگی سرپرستار و سوپروایزر آموزش سلامت و با ابلاغ مدیر خدمات پرستاری.

۳- نظارت و مشارکت تیم مدیریت اجرایی با تمرکز بر اهداف ذیل:

- ✓ انجام برنامه‌ریزی آموزشی.
- ✓ پیش بینی منابع مالی و تامین اعتبار لازم جهت اجرای برنامه های آموزش به بیمار، تقویم سلامت و تهیه محتوی آموزشی.

۴- تشکیل کارگروه آموزش به بیمار در بخش‌های بالینی با حضور رئیس بخش، سوپروایزر آموزش سلامت، سرپرستار و رابط آموزش به بیمار به منظور بررسی موارد مرتبط با آموزش به بیمار، بررسی نیازسنجی آموزشی بیماران، تهیه محتوی آموزشی، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی اثربخشی آموزش به بیمار .

۵- تشکیل کارگروه و جلسات آموزش به بیمار با حضور سوپروایزر آموزش سلامت، رابطین آموزش به بیمار بخش‌ها (سایر مدعوین در صورت نیاز) به صورت فصلی.

۶- نظارت بر روند اجرای آموزش به بیماران در بخش‌های بستری و سرپایی از طریق راندهای مدیریتی و پایش های سوپروایزری.

۷- ارزیابی اثربخشی ماهیانه آموزش‌های ارائه شده به بیماران و تحلیل آن به صورت فصلی.

سیاست های آموزش به بیمار

۸- ارائه گزارش نتایج سنجش اثربخشی آموزش به بیمار به معاونت درمان، تیم مدیریت بیمارستان وکارگروه بخش‌های بالینی.

۹- انجام اقدامات اصلاحی در مواقع لزوم و پایش و بازبینی مستمر برنامه‌های آموزش به بیمار در جهت ارتقاء کیفیت آموزش.

۱۰- توسعه آموزش حضوری و پیگیری تلفنی بیماران در واحد پرستاری آموزش و پیگیری پس از ترخیص بیمار.

❖ ارائه آموزش‌های اثربخش به منظور ارتقاء سطح خودمراقبتی بیماران

فعالیت ها:

۱- انجام نیازسنجی آموزشی بیماران در سطح بیمارستان بر اساس ۵ بیماری شایع بخش، نوع خدمات تخصصی و مراقبتی ارائه شده و سطح دانش گیرندگان خدمت.

۲- تکمیل محتوی آموزشی شامل پمفلت های آموزش به بیمار و دستورالعمل های خودمراقبتی بر اساس بیماری های شایع بخش.

۳- مشارکت در توانمندسازی آموزشی پرسنل در ارتباط با آموزش به بیمار با سوپروایزر آموزشی.

۴- انجام نیازسنجی آموزشی جهت کلیه بیماران در بدو بستری و ثبت در فرم آموزش به بیمار .

۵- ارائه آموزش های لازم به بیماران در سه حیطه بدو پذیرش، حین بستری و زمان ترخیص و ثبت در فرم آموزش به بیمار.

۶- ترخیص بیماران بستری بر اساس پروتکل SMART، ثبت در فرم آموزش به بیمار و تحویل پمفلت آموزشی به بیماران.

۷- اختصاص فضای فیزیکی مناسب جهت واحد پرستاری آموزش و پیگیری بیمار.

سیاست های آموزش به بیمار

- **آموزش به بیمار در بدو پذیرش:**

۱	معرفی پزشک معالج، پرستار مسئول بیمار، سرپرستار و در صورت لزوم سایر اعضای تیم درمان
۲	آشنایی با فضای فیزیکی بیمارستان و بخش، خدمات رفاهی موجود، قوانین و مقررات
۳	آشنایی با منشور حقوق بیمار و رسیدگی به شکایات
۴	هزینه های قابل پیش بینی درمان
۵	آموزش لازم درخصوص ایمنی بیمار (پیشگیری از خطر سقوط، زخم فشاری و...)
۶	آشنایی با زنگ احضار پرستار و دستبند شناسایی
۷	رعایت بهداشت فردی و دفع صحیح پسماند
۸	ممنوعیت مصرف دخانیات

- **آموزش به بیمار در حین بستری:**

۱	افزایش آگاهی بیمار از بیماری، روش های تشخیصی، سیر درمان، روند مراقبتی و عوارض احتمالی
۲	آشنایی با داروها
۳	آموزش مراقبت های قبل و بعد از عمل / اقدامات تشخیصی درمانی
۴	آموزش های خودمراقبتی اختصاصی بیماری
۵	نحوه فعالیت فیزیکی
۶	تغذیه و رژیم غذایی
۷	مدیریت درد

- **آموزش به بیمار زمان ترخیص:**

۱	آشنایی با علائم هشدار بیماری و اقدامات اولیه پس از مشاهده آن
۲	آشنایی با داروها، نحوه مصرف، عوارض احتمالی و مراقبت های لازم
۳	زمان و مکان مراجعه بعدی
۴	آموزش های خودمراقبتی اختصاصی بیماری
۵	نحوه فعالیت فیزیکی
۶	تغذیه و رژیم غذایی
۷	پیگیری نتایج تست های معوقه
۸	پیگیری های لازم جهت ادامه درمان پس از ترخیص

آموزش و پیگیری پس از ترخیص بیماران

- تعیین پرستار پیگیر جهت واحد پرستاری آموزش و پیگیری بیمار با ابلاغ مدیر پرستاری.
- ارجاع کلیه بیماران مبتلا به بیماری های مزمن غیرواگیر(از جمله دیابت، HTN، CHF، CVA، COPD ، MI، نارسایی مزمن کلیه، بیماران مبتلا به اختلالات روانپزشکی، سرطان ها و آمپوتاسیون) ترخیصی از بخش های بستری و همچنین مراجعین سرپایی به کلینیک تخصصی و اورژانس، به واحد پرستاری آموزش و پیگیری بیمار، جهت ارزیابی اثربخشی آموزش های ارائه شده، تشکیل پرونده الکترونیک، تکمیل آموزش ها و انجام پیگیری پس از ترخیص، پس از تکمیل فرم ارجاع.
- انجام پیگیری تلفنی کلیه بیماران ترخیصی بخش های کودکان و نوزادان بر اساس دستورالعمل اجراحی واحد آموزش و پیگیری بیمار.

- ارائه کلیه خدمات مربوط به بیماران دیابتی در کلینیک دیابت از جمله ثبت پرونده الکترونیک، چک قندخون، آموزش تزریق انسولین، رژیم غذایی، مراقبت از پای دیابتی، نحوه مصرف داروها و ... .
- پاسخگویی به سوالات آموزشی بیماران از طریق در اختیار گذاشتن شماره تلفن واحد آموزش سلامت.
- انجام مشاوره تغذیه توسط کارشناس تغذیه جهت بیماران بستری و مراجعین سرپایی به کلینیک سلامت.
- ارجاع بیماران نیازمند مراقبت در منزل به رابط Home Care، (بر اسا فرم ارجاع) جهت هماهنگی با واحد پرستاری مراقبت در منزل.

❖ ارتقاء سطح سلامت کارکنان و جامعه :

فعالیت‌ها:

۱- برگزاری دوره های آموزشی به منظور ارتقاء توانمندی پرسنل در جهت خودمراقبتی و همچنین ارائه آموزش به بیمار.

۲- آموزش همگانی پرسنل، بیماران و همراهیان در خصوص بیماری های مزمن غیرواگیر مانند بیماری های قلبی، سرطان، دیابت، پرفشاری خون و ...از طریق تهیه محتوی و برگزاری جلسات و کلاس های آموزش گروهی.

۳- مشارکت در برنامه‌های ارتقاء سلامت بیماران/ همراهان/ جامعه و کارکنان در روزهای مناسبتی بر اساس تقویم سلامت.

سیاست های آموزش به بیمار